

АСТАНА МЕДИЦИНАЛЫҚ ЖУРНАЛЫ

2/2020

Министерство здравоохранения
и социального развития
Республики Казахстан

**Астана
медициналық
журналы**

***Astana Medical
Journal***

2020 № 2 (104)

*Ежеквартальный
научно-практический журнал
Собственник:
НАО "Медицинский университет
Астана"*

*Журнал перерегистрирован
Министерством культуры и
информации Республики Казахстан
29.10.2012 г. Астана*

*Одобрено Комитетом по контролю в
сфере образования и науки МОН РК*

Регистрационный номер 13129 Ж

РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ

ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР
Павалькис Дайнюс

зам. главного редактора
Даулетьярова М.А.

Жаксылыкова Г.А.
Абильмажинов М.Т.
Алдынгуров Д.К.
Батпенова Г.Р.
Балбунов У.Ш.
Бахтин М.М.
Карабекова Р.А.
Манекенова К.Б.
Моренко М.А.
Тулешова Г.Т.
Цой О.Г.

РЕДАКЦИОННЫЙ СОВЕТ

Шарманов Т.Ш. (Алматы)
Нургожин Т.С. (Алматы)
Батпенов Н.Д. (Астана)
Досмагамбетова Р.С. (Караганда)
Телеуов М.К. (Актобе)
Жунусов Е.Т. (Семей)
Рысбеков М.М. (Шымкент)
Rainer Rienmuller (Medical University
of Graz, Austria)
Comman I.E. (Rosewell Park Institute
of Cancer, Buffalo, USA)
Masaharu Hoshi (Hiroshima University, Japan)

АДРЕС РЕДАКЦИИ

010000 Нур-Султан
ул.Бейбитшилик 49А
53 корпус, 4 этаж, 412 каб.
НАО «Медицинский университет Астана»

тел.: 871728577896 внутр.459
87016166251
87024168595

e-mail: oleg_tsoy@rambler.ru
s.maira.e@yandex.ru

МАЗМУНЫ

ОЗЫҚ МАҚАЛАЛАР		ПЕРЕДОВЫЕ СТАТЬИ	
<i>Асқаров Б. Б., Изтаев Е. У.</i> Денсаулық сақтау саласында қылмыс құқықтықты гуманизациялау	11	<i>Асқаров Б.Б., Изтаев Е. У.</i> Гуманизация уголовного законодательства в сфере здравоохранения	
<i>Бейсембаев Д.Ж., Дубицкий А.А.</i> Денсаулық сақтау саласындағы мемлекеттік басқару объектісі ретінде (әлеуметтік-экономикалық функционалды бағдарлама)	16	<i>Бейсембаев Д.Ж., Дубицкий А.А.</i> Здравоохранение области как объект государственного управления (социально-экономические функции здравоохранения)	
<i>Кемельбеков К.С., Оспанова Е.Н., Махатова В.К., Қуандықов Е.К., Тәжиева А.Д., Есентаева Ж.М.</i> Қазақстандағы COVID-19 балалар арасындағы эпидемиологиялық сипаттамасы мен қауіп факторларының салыстырмалы ерекшеліктері	22	<i>Кемельбеков К.С., Оспанова Е.Н., Махатова В.К., Қуандықов Е.К., Тәжиева А.Д., Есентаева Ж.М.</i> Сравнительная эпидемиологическая характеристика COVID-19 и особенности факторов риска у детей в Казахстане	
МАҚАЛАЛАРҒА ШОЛУ		ОБЗОРЫ	
<i>Ибраев С.А., Жарылқасын Ж.Ж., Жарылқасынова А.М.</i> Қазіргі кездегі тау-кен өнеркәсібі жұмыскерлері арасында сырқаттанушылықтың алдын алудағы кезеңді медициналық тексерулердің маңызы	29	<i>Ибраев С.А., Жарылқасын Ж.Ж., Жарылқасынова А.М.</i> Значение периодического медицинского осмотра в профилактике заболеваний у работников горно-добывающей промышленности	
<i>Молдалиев Ы.С., Рыскелдиева К.Ж., Курбаниязова С.А., Кушкарова А.А., Романова С.Т.</i> Жасөспірім қыздар денсаулығының өзекті мәселелері	35	<i>Молдалиев Ы.С., Рыскелдиева К.Ж., Курбаниязова С.А., Кушкарова А.А., Романова С.Т.</i> Актуальные проблемы здоровья девочек - подростков	
<i>Рысбекұлы Қ., Серикбаева Ә. Д., Айдін Али</i> Бие сүтінің биологиялық қасиетімен химиялық құрамына шолу	39	<i>Рысбекұлы Қ., Серикбаева А.Д., Айдін Али</i> Биологические свойства и химический состав кобыльего молока	
<i>Оразбаев Д.А.</i> Көп жаракаты бар науқастарда бауыры ақымдалған кезде көмек көрсетудің заманауи аспектілері	46	<i>Оразбаев Д.А.</i> Современные аспекты помощи при повреждении печени у больных политравмой	
<i>Сүлейменов Б.Ш., Рустемова Қ.Р.</i> Ересектер мен балалардағы радиалды сүйектің дистальды метаэпифизінің сынықтарын емдеудің аспектілері	53	<i>Сүлейменов Б.Ш., Рустемова Қ.Р.</i> Аспекты лечения переломов дистального метаэпифиза лучевой кости у взрослых и детей	
<i>Шевелева Н.И., Покрашенко О.А., Домбаев А.А., Мұсаева А.Б., Хасен Ж.Қ., Нургабдешова А.Р., Дубовихин А.А.</i> Тірек - қимыл аппараттарының ауруымен пациенттегі магнитотерапияның қосымшалары	63	<i>Шевелева Н.И., Покрашенко О.А., Домбаев А.А., Мұсаева А.Б., Хасен Ж.К., Нургабдешова А.Р., Дубовихин А.А.</i> Применение магнитотерапии у пациентов с заболеванием опорно-двигательного аппарата	
<i>Шарапатов Е.А.</i> Обструктивті пиелонефриттің этиологиясы мен патогенезіндегі микробтық фактордың рөлі	68	<i>Шарапатов Е.А.</i> Роль микробного фактора в этиологии и патогенезе обструктивного пиелонефрита	
<i>Бақытжанұлы А.</i> Истмус тәуелді жүрекшелер діріл аритмиясы	74	<i>Бақытжанұлы А.</i> Истмус зависимое трепетание предсердий	
<i>Аргинаова К.К., Досумбекова З.Н., Құлтаева А.К., Налшеков Б.Ж., Утепова А.Я., Ашурова С.И.</i> Стоматологиялық аурулардың негізгі мәселелерінің ағымдағы жағдайы	84	<i>Аргинаова К.К., Досумбекова З.Н., Құлтаева А.К., Налшеков Б.Ж., Утепова А.Я., Ашурова С.И.</i> Современное состояние проблемы основных стоматологических заболеваний	
<i>Жаксебергенев Т.М., Есімбекова Е.И.</i> Қарт адамдардың артериалды гипертониясы кезіндегі вегетативті реттеу және орталық гемодинамиканың параметрлері.	88	<i>Жаксебергенев Т. М., Есимбекова Э.И.</i> Вегетативная регуляция и параметры центральной гемодинамики при артериальной гипертонии пожилых.	

МАЗМУНЫ

Антигипертензивті терапияны таңдау сұрақтары		Вопросы подбора антигипертензивной терапии
Тукинова А.Р., Шалғұмбаева Г.М., Мұсабекова Ж.А. Алғашқы медициналық-санитарлық көмек деңгейінде когнитивті бұзылыстарды ерте анықтау	97	Тукинова А.Р., Шалғұмбаева Г.М., Мұсабекова Ж.А. Раннее выявление когнитивных нарушений на уровне первичной медико-санитарной помощи
Баймолданова Ә.Б., Әлімбаев Ә., Месова А.М., Әлібекова Б.А. Бронхопульмональды дисплазиямен балаларды эпидемиология және когнитивтік даму	103	Баймолданова А.Б., Алімбаева А.А., Месова А.М., Алібекова Б.А. Эпидемиология и когнитивное развитие детей с бронхолегочной дисплазией
Оғизбаева А.В., Нурбеков А.А., Турғунов Е.М. Жедел ішек өтімсіздігімен асқынған колоректалды қатерлі ісік	109	Оғизбаева А.В., Нурбеков А.А., Турғунов Е.М. Колоректальный рак, осложненный острой кишечной непроходимостью
Шаухат Д.М., Ибраева Л.К., Рыбалкина Д.Х., Бачева И.В. Өкпе ауруларының патогенезіндегі пуриндердің ролі	117	Шаухат Д.М., Ибраева Л.К., Рыбалкина Д.Х., Бачева И.В. Роль пуринов в патогенезе заболеваний легких
Абишев Ж.Ж., Чайжунусова Н.Ж., Шабдарбаева Д.М., Узбеки Д.Е., Русланова Б., Узбеки С.Е., Апбасова М.М. Шағын дозалы ішкі мен сыртқы иондаушы сәулелеу әсерінен өкпеде туындайтын гистокұрылымдық өзгерістер	125	Абишев Ж.Ж., Чайжунусова Н.Ж., Шабдарбаева Д.М., Узбеки Д.Е., Русланова Б., Узбеки С.Е., Апбасова М.М. Гистоструктурные изменения в легких при воздействии низкодозового внутреннего и внешнего излучения
Узбеков Д.Е., Ильдербаев О.З., Чайжунусова Н.Ж., Шабдарбаева Д.М., Узбеки С.Е., Толегенов М.М., Каримов Э.Р. Шағын дозалы иондаушы сәулелеудің липопероксидация жағдайына ықпалы	133	Узбеков Д.Е., Ильдербаев О.З., Чайжунусова Н.Ж., Шабдарбаева Д.М., Узбеки С.Е., Толегенов М.М., Каримов Э.Р. Влияние низкодозового ионизирующего излучения на состояние липопероксидации
Шабдарбаева Д.М., Чайжунусова Н.Ж., Узбеки Д.Е., Әулейсова С.К., Русланова Б., Узбеки С.Е., Апбасова М.М. Радиация әсерінен бүйрек үсті без зақымданулары	141	Shabdarbaeva D., Chaizhunusova N., Uzbekov D., Auleisova S., Ruslanova B., Uzbekova S., Apbasova M. Radiation-induced adrenal gland injury
Казкенова Д.Б., Әбілмәжінов М.Т., Рахимов С.К., Тұрғұмбаев Т.Н. «Mallet finger» типті зақымдануларды емдеудің өзекті аспектілері	150	Казкенова Д.Б., Абилямжинов М.Т., Рахимов С.К., Турғұмбаев Т.Н. Актуальные аспекты лечения повреждений типа «Mallet finger»
Естемірова Г.Ә., Есімсиитова З.Б., Ситпаева Г. Онкологиялық аурулар кезінде дәрілік өсімдіктерді пайдалану тиімділігіне жалпы сипаттама	154	Yestemirova G., Yessimsiitova Z., Sitpayeva G. General characteristics of the effectiveness of the use of medicinal plants for cancer
Сырайыл С., Кемелбек М., Ыдырыс Ә., Xiaofeng Ma, Женис Ж. Оңтүстік Шығыс Қазақстан <i>Artemisia</i> туысына жататын өсімдік түрлерінің биологиялық, фитохимиялық ерекшеліктері мен емдік мақсатта қолданылуы	162	Сырайыл С., Кемелбек М., Ыдырыс А., Xiaofeng Ma, Женис Ж. Биологические, фитохимические особенности и лечебное использование видов растений, относящихся к роду <i>Artemisia</i> Южно-Восточного Казахстана
Альмисаев К.А., Мадиева М.Р., Раисов Д.Т., Куанышева А.Г., Шабдарбаева Д.М., Узбеки С.Е., Узбеки Д.Е. Омыртқаның дегенерациялық-дистрофиялық үдерістері	172	Альмисаев К.А., Мадиева М.Р., Раисов Д.Т., Куанышева А.Г., Шабдарбаева Д.М., Узбеки С.Е., Узбеки Д.Е. Дегенеративно-дистрофические процессы позвоночника

МАЗМҰНЫ

Жаманқұлов А.А., Моренко М.А., Розенсон Р.И., Ахметова У.А. Балалардағы қайталанатын респираторлық инфекциялар кезіндегі симптомдар мен клиникалық көріністердің ұзақтығы	180	Жаманқұлов А.А., Моренко М.А., Розенсон Р.И., Ахметова У.А. Длительность симптомов и клинических проявлений при рецидивирующих респираторных инфекциях у детей
Кульжанова Д.С., Жиенгалиева А.Н., Төлебаев Д.К., Аккожина А.М. Төтенше жағдайларда зардап шеккендерге алғашқы көмек көрсету тәсілдеріне студенттерді оқыту әдістемесі	184	Кульжанова Д.С., Жиенгалиева А.Н., Тулебаев Д.К., Аккожина А.М. Методология обучения студентов способам первой помощи пострадавшим в чрезвычайных ситуациях
Укбаева Т.Д., Тогызбаева Г.И., Боранбаева А. Гормондар рецепциясының ерекшеліктері	192	Укбаева Т.Д., Тогызбаева Г.И., Боранбаева А. Особенности гормональной рецепции
Ихамбаева А.Н., Макалкина Л.Г., Алдиярова Н.Т., Моренко М.А., Молдағали А.М., Сағадатова Т.Қ. Балалардағы ауруханадан тыс пневмонияны емдеуде бактерияға қарсы препараттарды қолданудың клиника-фармакологиялық жолдары	196	Ихамбаева А.Н., Макалкина Л.Г., Алдиярова Н.Т., Моренко М.А., Молдағали А.М., Сағадатова Т.К. Клинико-фармакологические подходы к применению антибактериальных препаратов для лечения внебольничной пневмонии у детей
Кошкинбаева А.Р., Омарқұлов Б.Қ., Абеуова Б.А. Бірінші функцияларға зияндықты қазіргі биомаршалар	203	Кошкинбаева А.Р., Омарқұлов Б., Абеуова Б. Современные биомаркеры повреждения почечных функций
ДЕНСАУЛЫҚ САҚТАУ ҰЙЫМЫ ЖӘНЕ ГИГИЕНА. САЛАУАТТЫ ӨМІР СҮРУ МӘСЕЛЕЛЕРІ		ГИГИЕНА И ОБЩЕСТВЕННОЕ ЗДРАВООХРАНЕНИЕ. ВОПРОСЫ ЗДОРОВОГО ОБРАЗА ЖИЗНИ
Карабалин С.К., Кусайынова Э.И., Текманова А.К., Сейдуанова Л.Б., Сұлтан Ұ., Бабаназаров А., Рашиканов О. Минералды тыңайтқыштар зауытында жұмыс істейтін жұмысшылардың липоперекістік гомеостаздың жай-күйі	211	Карабалин С.К., Кусайынова В.И., Текманова А.К., Сейдуанова Л.Б., Сұлтан Ұ., Бабаназаров А., Рашиканов О. Состояние липоперекисного гомеостаза у рабочих завода минеральных удобрений
Кудабаяева Х.И., Базарғалиев Е.Ш., Дандағариева Ж.С., Зеленцова С.Ф. Батыс Қазақстанның мұнай және газ өндірісі маңында тұратын ересек тұрғындардың қалқанша безінің жағдайы	215	Кудабаяева Х.И., Базарғалиев Е.Ш., Дандағариева Ж.С., Зеленцова С.Ф. Тиреоидный статус взрослого населения, проживающего вблизи добычи нефти и газа западного Казахстана
Қадырғұлова А.М. Ақтөбе тұрғындарының қатерлі ісік ауруына қоршаған орта жағдайының әсері	222	Қадырғұлова А.М. Влияние состояния окружающей среды на онкологическую заболеваемость населения города Актөбе
Ктабалиева А.Т. Мұнай-газ маңында орналасқан елді мекендердегі балалардың денсаулығын бағалау	226	Ктабалиева А.Т. Оценка здоровья детей населенных пунктов, расположенных вблизи промышленности нефтегазового месторождения
Гирицан Д.Ш. Солтүстік Қазақстан облысы балалар мен жасөспірімдер арасында тіс жегі көрсеткіштерінің эпидемиологиялық талдауы	234	Гирицан Д. Ш. Эпидемиологический анализ показателей кариеса в Северо-Казахстанской области среди детей и подростков
Шаханова А.Т., Ауқенов Н.Е., Нұртазина А.У., Шаханов Т.Е., Масабаева М.Р., Апсалықов Б.А., Қожасхметова Д.Қ. Қазақтарда аполипопротеин в денгейінің, май мен көмірсу алмасуларының жиілігі мен өзгерістер сипатын бағалау	238	Шаханова А.Т., Ауқенов Н.Е., Нуртазина А.У., Шаханов Т.Е., Масабаева М.Р., Апсаликов Б.А., Кожасхметова Д.К. Оценка частоты и характер изменений уровня аполипопротеина в, липидного и углеводного обменов у лиц казахской национальности

МАЗМҰНЫ

<p><i>Берікулы Д., Булегенов Т.А., Брузати Л.Д., Омаров Н.Б.</i> Қазақстанның әртүрлі аймақтарындағы акушер-гинекологтар арасында эмоциялық тежелуі және оның ауырлығын бағалау</p>	245	<p><i>Берікулы Д., Булегенов Т.А., Брузати Л.Д., Омаров Н.Б.</i> Оценка наличия и выраженности синдрома эмоционального выгорания у акушеров-гинекологов в различных регионах Казахстана</p>
<p><i>Қосмұратова Р.Н., Құдабаева Х.И., Базарғалиев Е.Ш., Усенова М.Б., Макенова Қ.Ж.</i> Батыс Қазақстанның ересек тұрғындарындағы артық салмақпен семіздіктің жиілігі</p>	250	<p><i>Космуратова Р.Н., Құдабаева Х.И., Базарғалиев Е.Ш., Усенова М.Б., Макенова Қ.Ж.</i> Частота избыточной массы тела и ожирения у взрослого населения западного Казахстана</p>
<p><i>Шакенов Е.Р., Әділғожин М.С., Байжуманова М.Б., Түсіпбекова Ж.Б., Батырханова Ж.Қ., Чункаева Д.Д.</i> Семей қаласындағы туберкулездің негізгі эпидемиологиялық көрсеткіштерінің динамикасы</p>	256	<p><i>Шакенов Е.Р., Адильгожин М.С., Байжуманова М.Б., Тусупбекова Ж.Б., Батырханова Ж.Қ., Чункаева Д.Д.</i> Динамика основных эпидемиологических показателей по туберкулезу в городе Семей</p>
<p><i>Булешов М.А., Жақсылық А., Булешова А.М., Алипбекова С.Н., Абдрахманова З.Б.</i> Созылмалы гастрит және асқазанның ойық жарасы ауруларының тәуекел себептері мен жекелей және популяциялық профилактикалар арасындағы байланысты бағалау</p>	262	<p><i>Булешов М.А., Жақсылық А., Булешова А.М., Алипбекова С.Н., Абдрахманова З.Б.</i> Оценка факторов риска и антириска в интегрированной профилактике хронического гастрита и язвенной болезни желудка</p>
<p><i>Шарапатов А.А., Абдрахманова М.Г.</i> Вегетативтік дисфункция синдромы бар сарбаздарда вегетативтік реттелудің ерекшеліктері</p>	267	<p><i>Шарапатов А.А., Абдрахманова М.Г.</i> Особенности вегетативной регуляции у солдат с синдромом вегетативной дисфункции</p>
<p><i>Махамбетчин Е.Ж., Серғалиев Т.С., Джакетаева Ш.Д., Абласанов А.А., Сыздықов М.М., Мағзұмова Р.З., Шынтаева Н.У.</i> Артериялық гипертензиямен ауыратын пациенттердің медициналық көмектің қолжетімділігі мен сапасы туралы пікірлерін талдау</p>	270	<p><i>Махамбетчин Е.Ж., Серғалиев Т.С., Джакетаева Ш.Д., Абласанов А.А., Сыздықов М.М., Мағзұмова Р.З., Шынтаева Н.У.</i> Анализ пациентов, страдающих артериальной гипертензией, по поводу доступа и качества медицинской помощи</p>
<p><i>Джакетаева Ш.Д., Бялова А.К., Каршалова Г.В., Аубакирова Д.С., Туреханова А.А., Махамбетчин Е.Ж., Серғалиев Т.С., Мағзұмова Р.З.</i> Артериялық гипертензиясы бар еңбекке қабілетті жастағы науқастардың медико-әлеуметтік ерекшеліктері</p>	273	<p><i>Джакетаева Ш.Д., Бялова А.К., Каршалова Г.В., Аубакирова Д.С., Туреханова А.А., Махамбетчин Е.Ж., Серғалиев Т.С., Мағзұмова Р.З.</i> Медико-социальные особенности лабораторных агентов артериальной гипертензии</p>
<p><i>Батырова Ғ.А., Умарова Ғ.А., Уразова А.Қ., Салмағамбетова Ғ.С., Кононец В.И., Нұрғалиева К.А., Әлиева Т.Ж., Сатыбаева А.Т.</i> Ақтөбе облысында сүт безі обырының таралу ерекшеліктері</p>	277	<p><i>Батырова Ғ.А., Умарова Ғ.А., Уразова А.К., Салмағамбетова Ғ.С., Кононец В.И., Нұрғалиева К.А., Әлиева Т.Ж., Сатыбаева А.Т.</i> Особенности распространенности рака молочной железы в Актюбинской области</p>
<p><i>Баубеков М.Б., Қарібджанов Б.Б.</i> Травматология және ортопедия ғылыми-зерттеу институтында стратегиялық жоспарлауды енгізу</p>	280	<p><i>Баубеков М.Б., Қарібджанов Б.Б.</i> Внедрение стратегического планирования в научно-исследовательском институте травматологии и ортопедии</p>
<p><i>Өтемұратов Ә.М., Дубицкий А.А.</i> Саланы басқару жүйесін ұйымдастыру ірі көп салалы аурухана</p>	284	<p><i>Утемуратов А.М., Дубицкий А.А.</i> Организация системы управления качеством в крупной многопрофильной</p>

МАЗМҰНЫ

		больнице	
<i>Ермахан А.М., Жапаркулова К.А.</i> Тамақ ауруларын емдеуге қолданылатын дәрілік препараттар бойынша маркетингтік шолу жасау	288	<i>Ермахан А.М., Жапаркулова К.А.</i> Маркетинговый обзор лекарственных препаратов, применяемых при лечении заболеваний горла	
КЛИНИКАЛЫҚ МЕДИЦИНА		КЛИНИЧЕСКАЯ МЕДИЦИНА	
<i>Айтмағамбетов М.Ж., Омаров Н.Б., Ақпаров Т.Л., Еноуенов М.Ә., Ақжігітова Г.О., Қалыбеков А.</i> Шоледохолитиясымен байланыстырылған галстот ауруын хирургиялық емдеу	294	<i>Айтмағамбетов М.Ж., Омаров Н.Б., Ақпаров Т.Л., Әуенов М.Ә., Ақжігітова Г.О., Қалыбеков А.Ж.</i> Хирургическое лечение желчнокаменной болезни, осложненной холедо-холитиазом	
<i>Манарбеков Е.М., Ван О.Т., Абишева А.С., Манарбекова Т.М., Уразалина Ж.М., Дюсупова Б.Б., Мұқашева М.М.</i> Түпнұсқалық әдісті қолдану арқылы тізе үсті сүйегі сынықтары бар наукастарды емдеудің экономикалық аспектілері	298	<i>Манарбеков Е.М., Ван О.Т., Абишева А.С., Манарбекова Т.М., Уразалина Ж.М., Дюсупова Б.Б., Мукашева М.М.</i> Экономические аспекты лечения пациентов с переломами надколенника с использованием оригинальной методики	
<i>Рахимов С.К., Омаров Т.М., Смайлова Г.К., Әбдықаримов Е.О., Зиябаева Б.М.</i> Протез аймағындағы жамбас буынының сынуы кезіндегі остеоистогенез және жұмсақ тіндердің реактивтік өзгерістері	303	<i>Рахимов С.К., Омаров Т.М., Смайлова Г.К., Абдықаримов Е.О., Зиябаева Б.М.</i> Остеогистогенез и реактивные изменения мягких тканей при перипротезных переломах тазобедренного сустава	
<i>Уразалина С.Ж., Ахыт Б.А., Тулепбергенев Ф.К., Алимбаева С.Х.</i> Жүрек-қан тамырлары төменгі қауіптегі адамдарда артериальды қабырғаның субклиникалық зақымдануын диагностикалық аспаптық әдістерді қолдану арқылы анықтау	309	<i>Уразалина С.Ж., Ахыт Б.А., Тулепбергенев Г.К., Алимбаева С.Х.</i> Выявление субклинического поражения артериальной стенки у лиц с низким сердечно-сосудистым риском с применением инструментальных методов диагностики	
<i>Шакеева А., Лозова В., Рустемова К., Кузьмин В.</i> Окклюзияны диагностикалау мен емдеудің минималды инвазивті әдісі жас балалардағы постemorрагиялық гидроцефалия	316	<i>Шакеева А., Лозовой В., Рустемова К., Кузьмин В.</i> Малонинвазивный метод диагностики и лечения окклюзионной постemorрагической гидроцефалии у детей раннего возраста	
<i>Бакытова Б.Н., Алибекова Б.А.</i> Нәрестелердегі ауырсыну синдромы және оны басу жолдары	323	<i>Бакытова Б.Н., Алибекова Б.А.</i> Методы управления болевым синдромом в педиатрии	
<i>Айтмағамбетова М.Ә., Смагулова Г.А., Кохрейдзе И., Бекмұхамбетұлы Е.Ж., Жұмашев А.В., Кереев Н.М., Туляев А.Б.</i> Сүт безі катерлі ісігінің молекулярлық классификациясы: ретроспективті когортты зерттеу	326	<i>Айтмағамбетова М.А., Смагулова Г.А., Кохрейдзе И., Бекмұхамбетов Е.Ж., Жұмашева А.В., Кереева Н.М., Туляева А.Б.</i> Молекулярная классификация рака молочной железы: ретроспективное когортное исследование	
<i>Сейсебаева Р.Ж., Сайранқызы С., Болат А.Н.</i> Нәрестелердегі бронхөкпе дисплазиясының антенатальды және интранатальды кезеңінің ерекшеліктері	333	<i>Сейсебаева Р.Ж., Сайранқызы С., Болат А.Н.</i> Особенности антенатального и интранатального периода бронхо-легочной дисплазии у новорожденных	
<i>Еслямғалиева Ә.М. Калиева Д.С., Сарсенбаева Ф.С., Хусаинова М.Б.</i> Емдеу динамикасында созылмалы катаральды гингивиті бар балалардағы жергілікті ауызша иммунитет	337	<i>Еслямғалиева А.М., Калиева Д.С., Сарсенбаева Ф.С., Хусаинова М.Б.</i> Местный иммунитет полости рта у подростков с хроническим катаральным гингивитом в динамике лечения	
<i>Ермекова М.А., Алияқпаров М.Т., Шакеев К.Т.</i> Өткір панкреатит диагностикасындағы компьютерлік томографияның мүмкіндіктері	340	<i>Ермекова М.А., Алияқпаров М.Т., Шакеев К.Т.</i> Возможности компьютерной томографии в диагностике острого панкреатита и его	

МАЗМҰНЫ

және оның асқинулары		осложнений
Досмамбетова Ж.Қ., Попова М.Р., Перадзе М.Н., Төлегенова Ә.Е., Иманмадиева И.М. Жатыр денесі эндометриоидты обырының ісікшілік морфологиялық гетерогенділігі	345	Досмамбетова Ж.Қ., Попова М.Р., Перадзе М.Н., Төлегенова А.Е., Иманмадиева И.М. Внутриполуховая морфологическая гетерогенность эндометриоидного рака тела матки
Копбаева М.Т., Искалиева В.Б. Гипертрофиялық гингивитті емлеуге арналған пародонтальды гельді қолдануды клиникалық негіздеу	350	Копбаева М.Т., Искалиева В.Б. Клиническое обоснование применения пародонтального геля для лечения гипертрофического гингивита
Қосумов А.Қ., Қасенова А.М., Қайсарбекова А.О., Сүтiev А.Т. Қазақстан Республикасы егде жастағы адамдардың когнитивті бұзылыстарын бағалау	352	Қосумов А.Қ., Қасенова А.М., Қайсарбекова А.О., Сүтiev А.Т. Оценка когнитивных нарушений у лиц пожилого возраста в Республике Казахстан
ТӘЖІРИБЕЛІК МЕДИЦИНА МӘСЕЛЕЛЕРІ		ВОПРОСЫ ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЙ МЕДИЦИНЫ
Ізтілеуов А.А., Аманжолқызы А., Астраханов А.Р., Тәжигүлова А.Т. Артериалдық нұсқаулықты басқарудың гендерлік мәлімдемелері	359	Изтелеуов А.А., Аманжолқызы А., Астраханов А.Р., Тажигулова А.Т. Гендерные особенности оценки показателей артериальной ригидности
Чайжунусова Н.Ж., Шабдарбаева Д.М., Узбеков Д.Е., Русланова Б., Қайырханова Ю.О., Апбасова М.М., Узбекова С.Е., Апбасова С.А., Бауржан А., Амантаева Г.К., Әбішев Ж.Ж., Жүнісов Е.Т. Нейтронды-белсендірілген марганец диоксиді әсеріне ұшыраған егеуқұйрықтардың жіңішке ішегіндегі P53 нәруызының деңгейі	363	Чайжунусова Н.Ж., Шабдарбаева Д.М., Узбеков Д.Е., Русланова Б., Қайрханова Ю.О., Апбасова М.М., Узбекова С.Е., Апбасова С.А., Бауржан А., Амантаева Г.К., Абишев Ж.Ж., Жунусов Е.Т. Количественное содержание P53 белка в тонкой кишке крыс, подвергавшихся воздействию нейтронно-активированного диоксида марганца
Апбасова М.М., Чайжунусова Н.Ж., Шабдарбаева Д.М., Узбеков Д.Е., Алиев О.С., Ержанов Д.Е., Сагидуллаева Т.Ж., Қорғанбаева Г.А. Надирбаева М.Б., Узбекова С.Е., Тукинова Г.Я., Сарсембаева Д.Ж. Егеуқұйрықтар үлгісі жүзінде ⁵⁶ Mn пен ⁶⁰ Co әсерінен туындаған бүйректегі гистокұрылымдық өзгерістердің салыстырмалы сипаттамасы	371	Arbasova M., Chaizhunusova N., Shabdarbaeva D., Uzbekov D., Aliyev O., Yerzhanov D., Sagidullayeva T., Korganbaeva G., Nadirbaev M., Uzbekova S., Tuginova G., Sarsembaeva D. Comparison of histomorphologic changes in ⁵⁶ Mn- and ⁶⁰ Co-induced renal injury using a rat model
Қамшыбек А.С., Кемелхан Қ.Е., Естемірова Г.Ә., Есимсиитова З.Б., Базарбаева Ж.М., Аблайханова Н.Т., Тлеубекқызы П., Манкибаева С.А. Тетрахлормеан интоксикация кезінде жануарлар организміндегі морфофункционалдық өзгерістер	380	Камшыбек А., Кемелхан К., Естемірова Г.Ә., Есимсиитова З.Б., Базарбаева Ж.М., Аблайханова Н.Т., Тлеубекқызы П., Манкибаева С.А. Морфофункциональные изменения в организме животных при интоксикации тетрахлорметаном
Манекенова Қ.Б., Уызбаева И.К., Ақполатова Г.М., Таржанова Д.Ш., Мұқанов Қ.Н. Calligonum өсімдігінен алынған жаңа G10 субстанциясының жіті уыттылығын зерттеу кезінде егеуқұйрықтардың ішкі органдарының морфологиялық өзгерістері	386	Манекенова К.Б., Уызбаева И.К., Ақполатова Г.М., Таржанова Д.Ш., Муканов К.Н. Морфологические изменения внутренних органов крыс при исследовании острой токсичности новой субстанции G10 из растения Calligonum
Қазбекова А.Т. Алкалоидтар және флавоноидтардың антирадикалдық және антиоксиданттық белсенділігін салыстырмалы зерттеу	391	Казбекова А.Т. Сравнительное изучение антиоксидантной и антирадикальной активности алкалоидов и флавоноидов

МАЗМҰНЫ

<p>Қожақ Қ., Мамурова А.Т., Байсейтов Н.К., Анарбек А.А., Биеш Г.С. <i>Glycyrrhiza Glabra L.</i> және <i>Glycyrrhiza Urale Fisch.</i> Перспективті дәрілік өсімдігі тақсонмиясы, қауымдастық құрамы, экология және таралуына талдау жасау</p>	<p>396</p>	<p>Қожақ Қ., Мамурова А.Т., Байсейтов Н.К., Анарбек А.А., Биеш Г.С. Анализ тақсонмии, биологии, экологии распространения перспективного лекарственного растения <i>Glycyrrhiza Glabra L.</i> и <i>Glycyrrhiza Uralensis Fisch</i></p>
<p>Биеш Г.С., Мамурова А.Т., Байсейтов Н.К., Қожақ Қ. Көкбастау ауылдық округының геоботаникалық ерттеу, дәрілік, малазықтық, улы өсімдіктерін анықтау</p>	<p>401</p>	<p>Биеш Г.С., Мамурова А.Т., Байсейтов Н.К., Қожақ Қ. Исследовать геоботаническое состояние кокбастауского сельского округа, определить лекарственные, кормовые и ядовитые Растения</p>
<p>Даулет Қ., Ахтаева Н.З., Усен Қ., Мамурова А.Т. «Родниковое» кен орнындағы өсімдіктер жабынындағы дәрілік өсімдіктерді зерттеу</p>	<p>406</p>	<p>Даулет Қ., Ахтаева Н.З., Усен Қ., Мамурова А.Т. Изучение лекарственных растений в растительном покрове месторождения «Родниковое»</p>
<p>Дузелова З., Ахтаева Н.З., Мамурова А.Т., Киекбаева Л.Н., Шилов С. <i>ONOSMA GMELINII LDB.</i> Дәрілік өсімдігінің биологиялық ерекшеліктері және дәрілік өсімдік шикізатының диагностикалық белгілері</p>	<p>409</p>	<p>Дузелова З., Ахтаева Н.З., Мамурова А.Т., Киекбаева Л.Н., Шилов С. Биологические особенности лекарственного растения <i>ONOSMA GMELINII LDB.</i> и диагностические признаки лекарственного растительного сырья</p>
<p>ТӘЖІРИБЕЛІК ЖАҒДАЙ</p>		<p>СЛУЧАЙ ИЗ ПРАКТИКИ</p>
<p>Ткачев В.А., Хусаинова Г.С., Сүлейменова Ш.Б., Қурманова Г.Б., Нұркенова Г.К., Рахымбекова Г.К. ӨОА орташа дәрежедегі ауырлықтағы науқастарды емдеу терапиясында теотропия бромид дәрісін қолдану</p>	<p>416</p>	<p>Ткачев В.А., Хусаинова Г.С., Сулейменова Ш.Б., Курманова Г.Б., Нуркенова Г.К., Рахимбекова Г.К. Применение препарата тиотропия бромид в терапии больного ХОБЛ среднетяжелого течения</p>
<p>Ермеков Ж.М., Красноярова В.В., Наширова М.С., Ермеков Т.Ж. Неврологиялық тәжірибеде ревматоидты генезді краниовертебральді аймақтың зақымдануы</p>	<p>418</p>	<p>Ермеков Ж.М., Красноярова В.В., Наширова М.С., Ермеков Т.Ж. Поражение краниовертебральной области ревматоидного генеза в неврологической практике</p>
<p>Смагулова Қ., Құлжанова Ш.А., Ширишбаева Г.Е., Атыгаева С.К., Конкаева М.Е., Бейсенбиева Н.Е., Түребаева Г.О., Естай Ж.Б., Күмісбекова А. Тілме кезіндегі коморбидтілік</p>	<p>423</p>	<p>Смагулова З.К., Кулжанова Ш.А., Ширишбаева Г.Е., Атыгаева С.К., Конкаева М.Е., Бейсенбиева Н.Е., Түребаева Г.О., Естай Ж.Б., Кумисбекова А. Коморбидность при роже</p>
<p>Нұрболат Гүлім, Смагулова З.К., Кулжанова Ш.А., Атыгаева С.К., Ширишбаева Г.Е., Конкаева М.Е., Түребаева Г.О., Бейсенбиева Н.Е., Орынбекулы А. Дәрігер-инфекционист тәжірибесіндегі ересек науқас терісінң герпестік зақымдалуы</p>	<p>426</p>	<p>Нұрболат Гүлім, Смагулова З.К., Кулжанова Ш.А., Ширишбаева Г.Е., Атыгаева С.К., Конкаева М.Е., Бейсенбиева Н.Е., Түребаева Г.О., Орынбекулы А. Герпетическое поражение кожи у взрослого в практике врача-инфекциониста</p>
<p>Нұранова Ф.А., Абдрахманов Қ.Б., Тогызбаева Г.И., Аманди Н.Б., Қасымханова А.А. Балалардағы муковисцидоз. Клиникалық жағдай</p>	<p>430</p>	<p>Nuranova G., Abdrakhmanov K., Togizbayeva G., Atandyk N., Kasymkhanova A. Cystic fibrosis of children. Clinical case</p>
<p>Түребаева Ф.О., Смагулова З.К., Құлжанова Ш.А., Конкаева М.Е., Бейсенбиева Н.Е., Сейітқазы А.О., Сүйеубаева М., Маханбетқалиева С. Ересек емделушідегі атипиялық түрдегі қызылшаның басталуы</p>	<p>432</p>	<p>Түребаева Г.О., Смагулова З.К., Кулжанова Ш.А., Конкаева М.Е., Бейсенбиева Н.Е., Сейітқазы А.О., Сүйеубаева М., Маханбетқалиева С. Нетипичное начало кори у взрослого пациента</p>

МАЗМҰНЫ

<p><i>Жетпісбаев Б.Б., Сәтбаева Э.Б., Рыскельдиев Н.А., Мәнекенова К.Б., Аширов Н.Н., Горшкова Е.С.</i> Ольфакторлық нейробластома клиникалық жағдайының морфологиялық сипаттамасы</p>	435	<p><i>Жетпісбаев Б.Б., Сәтбаева Э.Б., Рыскельдиев Н.А., Манекенова К.Б., Аширов Н.Н., Горшкова Е.С.</i> Клинический случай ольфакторной нейробластомы - морфологическая характеристика</p>
ӨНЕРТАБЫСТАР		ИЗОБРЕТЕНИЕ
<p><i>Набиев Е.Н., Абдуразаков У.А., Байзаков А.Р.</i> Тізе буынының менискілері зақымданған пациенттерді емдеу</p>	440	<p><i>Набиев Е.Н., Абдуразаков У.А., Байзаков А.Р.</i> Лечение пациентов с повреждениями менисков коленного сустава</p>
ДЕНСАУЛЫҚ САҚТАУ МӘСЕЛЕЛЕРІ		ПРОБЛЕМЫ МЕДИЦИНСКОГО ОБРАЗОВАНИЯ
<p><i>Кабдуалиева Н.Б., Тәжібаева Д.С., Айтбаева Ж.Б., Ниязбекова Қ.Қ., Тохаева М.Б.</i> Толық емес жүйе шарттары мен көп сатылы жағдаяттық тапсырмалар технологиясын қолдану тәжірибесі</p>	446	<p><i>Кабдуалиева Н.Б., Тәжібаева Д.С., Айтбаева Ж.Б., Ниязбекова Қ.Қ., Тохаева М.Б.</i> Опыт использования технологии многоэтапных ситуационных задач с неполной системой условий</p>
<p><i>Сарсенбаева Ф., Еслямғалиева А.М., Калиева Д.С., Хусаинова М.Б.</i> Медициналық университет оқытушылар-ының эмоционалды күйзелісінің психологиялық аспектілері</p>	451	<p><i>Сарсенбаева Ф.С., Еслямғалиева А.М., Калиева Д.С., Хусаинова М.Б.</i> Психологические аспекты эмоционального выгорания преподавателей медицинского вуза</p>
<p><i>Жазықбаева Л.К., Қожасхметова Д.К., Петрова Ю.В., Орынбасарова Б.А., Советова К.К.</i> «СМУ» студенттерінің білімдерінің өміршеңдігі</p>	456	<p><i>Жазықбаева Л.К., Қожасхметова Д.К., Петрова Ю.В., Орынбасарова Б., Советова К.К.</i> Выживаемость знаний студентов на «медицинский университет Семей»</p>
<p><i>Әлмағамбетов Қ.Х.</i> Электив «қабыну биохимиясы - цитокиндерден метаболиттік синдромға дейін»</p>	459	<p><i>Әлмағамбетов Қ.Х.</i> Электив «биохимия воспаления - от цитокинов до метаболического синдрома»</p>
<p><i>Мусина А.А., Сулейменова Р.К., Ерденова Г.К., Абылдаева А.К., Амирсеитова Ф.Т.</i> Қашықтықтан білім беру технологияларының практикалық пайдалануының ерекшеліктері</p>	463	<p><i>Мусина А.А., Сулейменова Р.К., Ерденова Г.К., Абылдаева А.К., Амирсеитова Ф.Т.</i> Особенности практического использования дистанционных образовательных технологий</p>
<p><i>Ибраева Г.С., Зияева Г.К., Ибраева С.С.</i> Мектеп бағдарламасында биология пәнінен «Адам анатомиясы мен физиологиясы» курсының оқытуда логикалық есептерді қолданудың тиімділігі</p>	468	<p><i>Ибраева Г.С., Зияева Г.К., Ибраева С.С.</i> Эффективность использования школьной программы по биологии в логических задачах при изучении курса "Анатомия и физиология человека»</p>
<p><i>Жұмамбаева Р.М., Қарқабаяева А.Д., Жұмамбаева С.М., Жұмажанов Е.Т., Мұхамедиева А.К., Жұмамбаева С.М.</i> Командасы оқыту (ТВЛ) пайдалана отырып, білім беру технологиясы іс-шараға негізделген оқыту (СВЛ) енгізу</p>	473	<p><i>Жұмамбаева Р.М., Қарқабаяева А.Д., Жұмамбаева С.М., Жұмажанов Е.Т., Мұхамедиева А.К., Жұмамбаева С.М.</i> Внедрение образовательной технологии случай-ориентированное обучение (СВЛ) с использованием элементов командного обучения (ТБЛ)</p>
ЮБИЛЕЙ		МЕРЕЙТОЙ
<p><i>Алмағамбетов Қ.Х.</i></p>	477	<p><i>Алмағамбетов Қ.Х.</i></p>